sekretæren maser ham ekstra flad under døren. Han plages konstant af sin fysiske utilstrækkelighed – han er for lille, hans arme forstrækkes, han taler til den tomme luft uden sine briller, han anbringes på en hylde af en atletisk elev. Buddy Love træder lige ud af professorens intimeste drømme om en anden identitet – nu latterliggøres rektoren, pigerne tyranniseres, eleverne bankes. Ingen værdiger til daglig den bogbelæssede professor et blik – nu er han centrum for alles smigrende opmærksomhed. Men ønskedrømmen forvandles til mareridt, illusionen kan ikke opretholdes, en opvågnen og afsløring er uundgåelig. Og så viser det sig, at drømmejeg'et har influeret virkelighedsjeg'et, således at professoren for eksempel kan slå sig løs i en lille privat rytmedans til universitetsballet og til slut vinde Stella *som sig selv,* d. v. s. en harmonisk blanding af sine to stridende jeg'er.

„The Nutty Professor" er umådelig sikker og forfinet i anvendelsen af groteske gags. Jerry Lewis mestrer suverænt det forkortede udtryk, ellipsen, morsomst måske i balscenen, hvor kameraet pludselig kører tilbage og afslører, at professorens forlegenhed denne gang skyldes, at han står med underarmen nede i punchebowlen. Farverne er velanvendte, og Jerry Lewis har med professoren og popidolet skabt sin karrieres to vittigst varierede skikkelser, dræbende præcist tegnede i hvert træk – to nye sider af en komiker, der nu på højden af sin popularitet anslår helt personlige temaer og giver dem helt personlige udtryk. Den Jerry Lewis, der for ti år siden lavede filmparodier til hjemmebrug og ellers nøjedes med at grimassere ved Dean Martins side, står nu som Amerikas moderne farceskaber *par excellence.* *Morten Piil.*

Pige efter mand

MAN'S FAVORITE SPORT („Ude med snøren"), U.S.A. 1963. Prod.: Gibraltar-Laurel. A Howard Hawks Production. Instr.: Howard Hawks. Manus.: John Fenton Murray og Steve McNeil efter Pat Franks novelle „The Girl Who Almost Got Away". Foto: Russell Harlan (technicolor). Klipning: Stuart Gilmore. Dekor.: Alexander Golitzen og Tambi Larsen. Musik: Henry Mancini. Medv.: Rock Hudson (Roger Willoughby), Paula Prentiss (Abigail Page), Maria Perschy (Isolde „Easy" Mueller), John McGiver (William Cadwalader), Charlene Holt (Tex Connors), Roscoe Karns (Major Phipps), James Westerfield (politibetjenten), Norman Alden (John Screaming Eagle) Forest Lewis (Skaggs), Regis Toomey (Bagley), Tyler McVey (kunden Bush), Kathie Browne (Marcia).
Dansk distrib.: Universal-A/S Asa Filmudlejning. Dansk prem.: 17. 7. 1964, Kinopalæet. Længde: 3295 m (120 min.).

Howard Hawks' første film siden den pragtfulde „Hatari!" er en ren komedie, og den må naturligvis forvirre dem, der ikke kan lide, at Hawks følger med tiden og ikke laver *crazy comedies,* som han gjorde det i trediverne. I „Ude med snøren" tillader han sig oven i købet at ironisere over sig selv og alludere til tidligere film. Som altid hos Hawks er historien enkel. Her er det det gamle motiv *pige efter dreng,* der er ført up to date. *Rock Hudson* er meget mandig at se på, men han er ikke i det mindste interesseret i at leve op til noget idealbillede af *the American male. Paula Prentiss* er til gengæld heller ikke den type, der lader sig blæse omkuld. Hun er splittet mellem sin djærve antiromantiske og yderst praktiske optræden (det er hele tiden hende, der viser manden til rette i det praktiske liv) og sin feminine trang til at blive kurtiseret. Hawks placerer de to personer naturligt og uforceret over for hinanden og lader hændelserne udfolde sig som resultat af personernes følelser og tanker.

Det komiske opstår ikke ud af personernes møde med situationer, de ikke kan magte, men omvendt er situationerne det direkte udtryk for personerne. Vi skaber hændelserne, ikke omvendt. Det vil således ses, at komedien er meget hawks'sk. Det er menneskene, der står i centrum, og hos den mandlige hovedperson bliver det erotiske spilfægteri efterhånden meget nært forbundet med spørgsmålet om personlig integritet. Den fummelfingrede ekspedient vil ikke snyde sig til noget, selv om han udmærket ved, at det er reglen i vor verden. Og når Hawks alligevel lader det gå ham godt til sidst, lader ham få den stilling tilbage, som han er blevet fyret fra, er det ikke, fordi hans chef er noget særlig godt eller sentimentalt menneske, men simpelthen fordi han kan se, at det vil være en klog forretningsdisposition.

Hawks' komedie er præget af hans afslappede naturlighed, og han blander de mange elementer med overlegen sikkerhed. Han tager sig god tid, men holder hele tiden den veltempererede lystspilstemning ved lige i en blanding af raffinement og enkelhed. Spillet er afspændt selvfølgeligt. Rock Hudson er meget diskret i sin indadvendte mandfolkeegoisme, og Paula Prentiss i sin første hovedrolle

fører *Jean Arthur*-typen à jour. I konstellationen er der en indtagende moderne saglighed i det erotiske, og *John McGivers* tørre skepsis falder smukt ind i sammenhængen. *Russell Harlans* farvebilleder i gammelt format og *Mancinis* elegante enkle musikalske temaer føjer alt sammen i en hawks'sk helhed af nydelser.

Ib Monty.

Svensk virkelighed

BARNVAGNEN („Barnevognen"), Sverige 1963. Prod.: AB Europa Film. Instr. og manus.: Bo Widerberg. Foto: Jan Troell. Musik: Jan Johansson. Medv.: Inger Taube (Britt), Thommy Berggren (Björn), Lars Passgård (Robert), Ulla Axelsson (Britts mor), Gunnar Öhlund (Britts far) Bill Jönsson (Britts lillebror), Stig Torstensson (Kurt), Lena Brundin (Gull), Marianne Hedengrahn (Alice), Ulla Rodhe (Elly).
Dansk distrib.: A/S Film-Centralen Palladium. Dansk prem.: 4. 5. 1964, Carlton. Længde: 2615 m (95 min.).

Bo Widerberg kom fra litteraturen og gjorde ikke sin indtræden i filmproduktion lettere for sig selv ved først at levere kampskriftet „Visionen i svensk film" (se „Kosmorama 59"), hvori han søgte at påvise, at svensk film havde mistet forbindelsen med virkeligheden. Da han debuterede med „Barnevognen", stod han derfor til øretæver hos de gamle drenge i svensk produktion og kritik, men han stod sig. Den er nok et meget karakteristisk debutarbejde. Det er ikke svært at oplede forbillederne, som stik imod hans udsagn i „Visionen" ikke skal søges i England. Det er den franske filmrytme, der har givet ham impulserne, har han senere sagt, og han har ikke holdt sig tilbage med at låne fra *Truffaut* og *Godard*. Ikke alle indtryk er lige lykkeligt assimileret, men vigtigst er det dog, at man trods lånte brokker mærker en spontan og frisk indstilling til film, og de mange impulser er ofte personliggjort af et selvstændigt temperament.

Den enkle historie om en række stadier i en ung fabrikspiges udvikling kan i hvert fald i højeste grad siges at have forbindelse med virkeligheden, og den er renset for tragik eller pædagogik. Der er en åbenhed over for mennesker, en sympatisk tro på, at de nok skal klare sig, og en illusionsløs, men ikke derfor deprimeret eller aggressiv holdning til tilværelsen. Og først og fremmest er det lykkedes ham at overføre pigens livsoptimisme til sine billedrækker. Trods stilistiske fiksfakserier er der noget frigjort og befriende over filmens forløb, der får en til at bære over med de mange begynderfejl og halve løsninger. En scene som den, hvori *Thommy Berggren* og *Inger Taube* sammen lytter til *Vivaldi* i et musikbibliotek, er så levende, nuanceret og udemonstrativ, at den røber en helt overrumplende filmsensitivitet. I modsætning til f. eks. *Vilgot Sjöman* synes Widerberg helt at kunne komme fri af litterære forestillinger. Personerne er klart sat ind i malmø'ske eksteriører, og det moderne velfærdssamfund karakteriseres i få træk. Der er noget uprotegerende i dens billede af svensk ungdom. Widerberg holder sig bestandig fri af det socialt indignerede eller moraliserende.

Der er stadig brokker af svensk filmkonventionalisme i „Barnevognen", f. eks. i den unge students forhold til sin erotisk frigjorte mor, der aldrig ses, men Widerberg placerer sig dog allerede i sin første film klart som en kunstner, der ikke kører videre i gamle baner. Og hans protest mod *Bergmans* stil tager ikke livet af hans egen film, der er ung, levende og udogmatisk, og så fuld af den følelse for mennesker, som i „Kvarteret Korpen" folder sig helt ud, så bevægende og modent. Widerberg er en filmdigter, der med den allerstørste følsomhed og præcision kan udtrykke sig selv. Han er en af de få digtere, der virkelig har forstået at udskifte pennen med kameraet.

Ib Monty.

Trediverne

KVARTERET KORPEN („Ravnekvarteret"), Sverige 1964. Prod.: AB Europa Film. Instr. og manus.: Bo Widerberg. Foto: Jan Lindeström. Dekor.: Ejnar Nettelbladt. Klipning: Wic Kjellin. Tone: Sven Fahlén. Prod.ledelse: Waldemar Bergendahl. Medv.: Thommy Berggren (Anders), Keve Hjelm (faderen), Emy Storm (moderen), Ingvar Hirdwall (Sixten), Christina Frambäck (Elsie), Agneta Prytz (nabokonen).
Dansk distrib.: A/S Filmcentralen Palladium. Dansk prem.: 8. 9. 1964, Carlton. Længde: 2760 m (100 min.).

Bo Widerberg blev i begyndelsen af september interviewet i det svenske TV i forbindelse med forevisningen af *Truffauts* „Les Mistons". Meget fik han ikke sagt, men konstellationen var rigtig – Widerberg ligner Truf-